

02

ලෝහ හාණ්ඩ් ආරක්ෂා කිරීම හා වර්ණවත් කිරීම.

ලෝහ හාණ්ඩ්වල ආරක්ෂාව හා සෞන්දර්යාත්මක අගය ඉස්මතු කිරීම.

ජීවිතයේ එදිනෙද අවශ්‍යතාවයන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා විවිධ හාණ්ඩ් අවශ්‍ය වේ. මෙම අවශ්‍යතාවන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා යොදගන්නා විවිධ උපක්‍රම සඳහා යොදගන්නා හාණ්ඩ් ද බහුල වේ. මෙම හාණ්ඩ් නිපදවීම සඳහා යොදගන්නා අමුදවා (Metirial) ඉතා වැදගත් වේ.

දිනක් ජනිත් හා ඔහුගේ පියා අතර ඇති වූ සංවාදයක් පහත දැක්වේ.

- | | |
|--------|---|
| ජනිත් | :- "තාත්තේ, මගේ අල්මාරියට අල්මාරියක් උච්චමනායි. |
| තාත්තා | :- "හොඳයි පුතේ, මම කාමරයට හදා දෙන්නමි. |
| ජනිත් | :- "ඒකට ගොඩක් මහන්සි වෙන්න උච්චමනා තැත්තේ" |
| තාත්තා | :- "එහෙම කියන්නේ ඇයි? පුතේ. |
| ජනිත් | :- "අර පිටර් මුදලාලිගේ ගහ හාණ්ඩ් වෙළෙස්සැලේ ලස්සන අල්මාරි තියෙනවා" |
| තාත්තා | :- පුතේ, ලස්සන තිබුණට වැඩක් තැ. ඒක ගක්තිමත් විය යුතුයි. කළේපැවතිය යුතු යි. |
| ජනිත් | :- "එහෙනම් තාත්තේ, මේ සියලු කරුණු ඉටුවන ලෝහ අල්මාරියක් මට අරන් දෙන්නකේ. |
| තාත්තා | :- "ඇයි? පුතේ ලෝහ අල්මාරියක් ම මයාට මිනැ කියලා හිතන්නේ. |
| ජනිත් | :- "ලෝහවලින් නිපදවන හාණ්ඩ් පිළිබඳවත් ඒවා පාරිජරික සාධක මගින් ආරක්ෂා කර වර්ණවත් කරන ආකාරය පිළිබඳවත් අපිට ඉස්කේෂලේ දී ගුරුතුමා කියලා දුන්නා." |

හාණ්ඩ් නිපදවීම සඳහා හාවිත කරන ලෝහ වර්ග.

ලෝහ හාණ්ඩ්වල කළේපැවත්ම තීරණය වනුයේ ඒ සඳහා යොදගනු ලබන ලෝහ වර්ගය අනුව සහ මෙම හාණ්ඩ්ය නිමහම් කර ඇති ආකාරය අනුව ය. විවිධ ලෝහ වර්ග හාවිත කර නිමවා ඇති හාණ්ඩ් කිහිපයක රුප සටහන් පහත දැක්වේ.



2.1 රුපය



2.2 රුපය



2.3 රුපය

ලෝහ නිපදවීමෙන් සිදුවන භාණි

ලෝහ නිපදවීමෙන් සිදුවන සූලන භාණිය තම පරිසරයේ ඇති ජලවාෂ්ප හෝ වෙනත් ද්‍රව්‍යයන් සමඟ රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදුකරමින් ඔක්සයිඩ්‍යන් සැදීම හෝ බාධනය වීම ය. මෙම සිදුවන භාණිය ලෝහයට වෙනස් බවත් දැකිය හැකි ය.

දෙපාර්තුම්නාත්මක ප්‍රතික්‍රියාව

01. යකඩවලට භාණිවීමේ දී මළකඩ ඇතිවීම නිසා යකඩ පෘෂ්ඨය වටා මළ බැඳී පතුරු ඇතිවීම.
02. පිත්තල ලෝහයේ ඔක්සයිඩ් බැඳී කොළ පාටට වර්ණ ගැන්වීම.

භාණි වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමවේද

ලෝහවලට සිදුවන භාණි වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමවේද ලෙස,

01. තෙල් ග්‍රීස් ආලේපය
02. වර්ණ තීන්ත ආලේපය සිදුකරන අතර

ලෝහ භාණියේ අලංකාරය ද ඉස්මතු වන ලෙස ආරක්ෂක ක්‍රමයක් ලෙස වර්ණ භාවිතයෙන් නිමහම් කිරීම සිදුකරයි.

නිමහම් සූදනම් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය / මෙවලම්

වැලි කබද්ධි	 2.4 රුපය	 2.5 රුපය
වයර් බ්ලේ (කම්)	 2.6 රුපය	 2.7 රුපය
තීන්ත වර්ග / පොලිජ්	 2.8 රුපය	
තිනර්	 2.9 රුපය	

<p>ස්ථේප්ගන් / කොමිපෙහුර (විසිරක/වාක සමීක්ෂණ)</p>	 <p>2.10 රැජය</p>
<p>පොලිෂ් මළන්</p>	 <p>2.11 රැජය</p>

නිමහම යෙදීම සූදනම් කිරීම

නිමහම යෙදීමට පෙර වැඩ කොටස වයර් බුරුසුවක් ආධාරයෙන් අපදුවා කොටස් ඉවත් කොට රැඳ නා සියලුම වැළිකොළ ආධාරයෙන් හොඳින් පිරිසිදු කොට වැඩ කොටස සුමට ව පිළියෙල කරගත යුතු ය.



2.12 රැජය

2.13 රැජය

මඟු වානේවලින් නිෂ්පාදිත ද්‍රව්‍ය නිමහම කිරීම අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම

මඟුවානේ ලෝහ භාණ්ඩ නිමහම කිරීමේ පළමුව නොමිබර "0" කළේ පාට වැළි කඩ්සියක් ගෙන ජලය දමා භොධින් කපා ගන්න. ඉන්පසු ජලය (ජල වාෂ්ප) ඉවත් කරන්න. මේ සඳහා මද වේලාවක් තද අව්වේ තබන්න. ඉන්පසු පිරිසිදු රෙදී කැබැල්කින් පිස දමන්න.

මළ නිවාරණය (ප්‍රාථමික ආලේපය) Primary code

මෙහි දී ලෝහ උපාංගයේ මළ නිවාරණය ආලේප කර නොමිබර 320 - 400 අතර කඩ්සියකින් භොධින් ජලය දමා මිනිනු ලබයි. එහි දී කුඩා සිදුරු කුළට මෙම ආවරණය එකතු වී ඔප දුමේ.



2.14 රුපය

වරණ ගැන්වීම

මළ නිවාරණය ආලේපකර පැයක පමණ කාලයක් වියලාගත් ලෝහය එම ලෝහයට අදාළ තීන්ත වර්ගය මඟු වානේ සඳහා (Auto pant) පළමු ආලේප තීන්ත හා තිනර් 1:1 ආකාරයට ද ඉන්පසු මිනිත්තු 30 පසු දෙවන ආලේපය තීන්ත හා තිනර් 1:1 1/2 අනුපාතයට මූසු කොට ආලේප කරනු ලබයි. මෙහි භොද නිමාවක් සිදුවන්නේ පැය 24 වේලාගත් පසුව ය.

වරණ ආලේප සඳහා යොදගනු ලබන ක්‍රමවේද

මෙම සඳහා,

01. බුරුසු
02. විසිරක
03. සුසර ආස්තරණ (Power coaing)

යොද ගනී.

බුරුසුවෙන් තීන්ත ආලේප කිරීම

නියමිත මිශ්‍රණ අනුපාතයට සාගැන් තීන්ත බුරුසුවේ කෙදි කොටසින් 1/3 ක් පමණ ගිල්වා ආලේප කිරීම සිදුකළ යුතු ය. ආලේප කළ පසු බුරුසුව හොඳින් පිරිසිදු කොට ජලය බදුනක ගිල්වා එල්ලා තැබිය යුතු ය.



2.15 රුපය

විසිරකයක් මගින් තීන්ත ආලේප කිරීම

නියමිත අනුපාතයට මිශ්‍රකරගත් තීන්ත විසිරකයේ තීන්ත වැංකියට 3/4 ක් පමණ යොද සම්පූර්ණයෙන් වානය නියමිත ප්‍රමාණයට විවෘත කොට විසිරකයේ තීන්ත පිටවන කෝණය නියමිත පරිදි සිරුමාරු කොට සැකසීය යුතු ය.



2.16 රුපය

ඉහත රුප සටහනේ දැක්වෙන පරිදි විසිරකයක් මගින් තීන්ත ආලේප කිරීමේ දී පහත කරුණු ගැන අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

වර්ණ ගැන්වීම සඳහා රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදු ගැනීම

ලෝහ වර්ණ ගැන්වීම සඳහා රසායන ද්‍රව්‍ය යොදු ගනු ලබන්නේ තීන්තවල සනත්ව අඩු කිරීම, තීන්ත හොඳින් මිශ්‍රණය කර ගැනීම, තීන්තවල ඔපය ඉහළ නැංවීම සඳහායි මේ සඳහා පහත දැක්වෙන රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිත කළ යුතු වේ.



2.17 රුපය

01. තිනර්
02. ක්ලියර් ලැකර්
03. පයිමර්

මෙහි දී ලෝහවල පැළ්ඳා අනුව මෙම රසායන ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර කරනු ලබයි. වර්ණ ගැන්වීම සඳහා යොදාගනු ලබන රසායනික ද්‍රව්‍ය වර්ණ තීන්ත සමග මිශ්‍ර කරනු ලබන්නේ පහත ආකාරයට ය.

01. සමහර ලෝහ තහවුවල වර්ණ ගැන්වීමට ප්‍රථම මළකඩ නිවාරණයක් ආලේප කරනු ලබයි. මෙය ද තිනර් සමග 1:1 අනුපාතයට මිශ්‍රකර ආලේප කරනු ලැබේ.

02. තවත් සමහර ලෝහ තහවුවල වර්ණයේ දීප්තිය ගෙන දෙන ආකාරයට (අප දුම්ම සඳහා) ආලේප කරනු ලබයි. එම ආලේපය සිදු කරනු ලබන්නේ එයට අදාළ ඇති ලැකර් රින් 2 එනම් ගම් එක භා තීන්ත. 1 : 1/2 අනුපාතයට මිශ්‍රණය කර තිනර් සමග 1 : 1 අනුපාතයට කවලම් කිරීමෙනි.

වරණ ගැන්වීම සඳහා යොද ගනු ලබන ආරක්ෂක පූරුව උපායයන්

විශේෂයෙන් විසිරකයක් මගින් තීන්ත ස්පේෂල් කිරීමේ දී තීන්ත අංගු වාතය සමග මුසු වී ගැටුරගත වීම වැළැක්වීම සඳහා ආරක්ෂක උපක්‍රම භාවිත කළ යුතු වේ. මේ සඳහා ආරක්ෂක ආයිත්තම් පැලදිය යුතු ය. මෙහි දී යහපත් වැඩ පූරුදු සහිත කාර්මිකයකු තීන්ත ආලේප කරනා අන්දම් පහත දැක් වේ.



2.18 රුපය

මෙහි දී සමහර අවස්ථාවල එනම්, ලෝහ භාණ්ඩ වර්ණවල තීන්ත ඉවත් කිරීම සඳහා ද විවිධ රසායනික ද්‍රව්‍ය යොද ගනී. මෙම රසායන ද්‍රව්‍ය පෘෂ්ඨිය මත පින්සලකින් ආලේප කර මිනින්තු 05 ක් පමණ තැබීමෙන් වර්ණය ඉවත් වී යයි. එම අවස්ථාවල දී ගැටුරයේ මත වැට්ටීමෙන් සමට භානි විය හැකි ය.



2.19 රුපය

වර්ණ ගැන්වීම සඳහා හාණ්ඩය සූදනම් කිරීම

වර්ණ ගැන්වීමේ දී ලෝහ හාණ්ඩය සූදනම් කිරීමේ දී විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතු වන්නේ එහි අපද්‍රව්‍ය කඩතොලු ඇති තැන් ඉවත් කිරීමට ය. මෙහි දී ජලය සමග නිතර ප්‍රතිත්වියා කරන ලෝහයක නම් මළකඩ ඉවත් කළ යුතු වේ. ඉන්පසු පොටි ආලේප කර ගනකම් වැළි කඩුසියෙන් කැපිය යුතු ය. මෙහි තවත් කඩතොලු ඇත්තම් ප්‍රධිමර ආලේප කර අංක 320 - 400 කඩුසියෙන් ජලය සමග කපා ඔප දුම්ය යුතු ය. ඉන්පසු තද අවුවේ පැයක් පමණ වේලෙන්නට තබා ගත යුතු ය.



2.20 රුපය

ඉන්පසු ප්‍රථමයෙන් කරනු ලබන ආලේපය තීන්ත සහ තිනර් 1:1 අනුපාතයට ආලේප කර එය තද අවුවේ මිනිත්තු 20 ක් පමණ තබා ඉන්පසු දෙවන ආලේපය තීන්ත සහ තිනර් 1:1 1/2 අනුපාතයට මුසු කොට ආලේප කිරීමට සූදනම් කිරීම.

මෙහි දී ආලේප කරනු ලබන ලෝහයේ පිරිසිදු බව, අදාළ උෂ්ණත්වය නියමිත පරිදි තිබේ යුතු ය.

මඟු වානේ ලෝහ පෘෂ්ඨ ඔක්සිඩයිස් කරයි.

ඔක්සිඩයිස් කිරීම යනු ලෝහ හාණ්ඩවල ආරක්ෂාව වියෙන් ස්වභාවය, ඇති කිරීම හා එහි ආරක්ෂාව සඳහා වර්ණ ගැන්වීම හා මතු පිටින් සිදු කරනු ලබන ආලේපය වේ. මේ සඳහා විවිධ වර්ණ හාවිත කරයි.

ඔක්සිඩයිස් කිරීම සඳහා ලෝහ හාණ්ඩ රත් කොට අවශ්‍ය වර්ණ සහිත දියර තෙල් සහිත බදුනක ගිල්වීම මගින් සිදු කරයි. මෙම කුමය මෝටර රථවල විවිධ කොටස් වර්ණ ගැන්වීමටත්, ඇණ සහ මුරිවිව තිපදවීම සඳහාත්, හාවිත කරයි. ඔක්සිඩයිස් කිරීම මගින් ලෝහ හාණ්ඩවලට පහත දැ සිදු වේ.

01. විවිධ වරණ ගැන්වීමට හැකිවේම.
02. ලෝහ භාණ්ඩයේ කල් පැවැත්ම.
03. ජල වාෂ්ප තැන්පත් වීම වැළැක්වීම.
04. වියලි ස්වභාවය.
05. ආරක්ෂාව.
06. දිස්න ගැන්වීම.

මක්සිඩිසින් කළ ලෝහ උපාංග කිහිපයක රුප සටහන් පහත දැක්වේ.



2.21 රුපය

2.22 රුපය



2.23 රුපය

01. ලෝහ වර්ණ ගැන්වීම අවශ්‍ය හේතු 05 ක් සඳහන් කරන්න.
02. ලෝහ භාණ්ඩ නිමහම කිරීමට පෙර නිමාව සඳහා පෘෂ්ඨය සූදනාම් කරන ආකාරය විස්තර කරන්න.
03. ප්‍රාථමික ආලේපය යෙදීම යනු කුමක් ද? ප්‍රාථමික ආලේප යොදන්නේ ඇයි?
04. විසිරකයක් මගින් තින්ත ආලේප කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු ප්‍රධාන කරුණු
03 ක් සඳහන් කරන්න.
05. මඟු වානේ පෘෂ්ඨ ඔස්සිබයිසින් කිරීම යනු කුමක් ද?
06. ඔස්සිබයිසින් කිරීමේ වාසි මොනවා ද?
07. වර්ණ ගැන්වීම සඳහා යොදන රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීමේ දී සැලකිලිමත් ව